

جدول تطبیقی اصلاح «دستورالعمل فعالیت بازارگردانی در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران»

عناوین	مصوبه سابق	مصوبه اصلاحی
ماده ۲۶	<p>سقف کارمزد موضوع قرارداد بازارگردانی هر بازارگردان در هر <u>بازار مالی</u> بر اساس رتبه آن بازارگردان تعیین می‌گردد. بورس در مقاطع شش ماهه نسبت به تعیین رتبه بازارگردانان اقدام می‌نماید. ضوابط مربوط به نحوه رتبه بندی بازارگردان به پیشنهاد بورس، به تصویب هیأت مدیره سازمان خواهند رسید.</p> <p>تبصره: بازارگردان موظف است در صورت تعلیق، خاتمه یا توقف فعالیت بازارگردانی، بلافاصله موضوع را با ذکر دلایل به بورس و ناشر اطلاع رسانی نماید.</p>	<p>سقف کارمزد موضوع قرارداد بازارگردانی هر بازارگردان در هر <u>نماد</u> بر اساس رتبه آن بازارگردان تعیین می‌شود. بورس در مقاطع شش ماهه، رتبه بازارگردانان را تعیین و آن را در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر می‌کند. ضوابط مربوط به نحوه رتبه بندی بازارگردان (پیوست شماره یک دستورالعمل)، به پیشنهاد بورس، به تصویب هیأت مدیره سازمان می‌رسد.</p> <p>تبصره ۱: بازارگردان موظف است در صورت تعلیق، خاتمه یا توقف فعالیت بازارگردانی، بلافاصله موضوع را با ذکر دلایل به بورس و ناشر اطلاع رسانی نماید.</p> <p>تبصره ۲: به منظور رتبه بندی بازارگردان در هر نماد، باید حداقل شش ماه از تاریخ دریافت مجوز عملیات بازارگردانی در آن نماد گذشته باشد.</p>
ماده ۲۷	<p>در صورت نقض مفاد این دستورالعمل یا عدم ایفای تعهدات توسط بازارگردان، مرجع رسیدگی می‌تواند وی را به یک یا چند مجازات زیر محکوم نماید:</p> <p>الف) تذکر؛</p> <p>ب) اخطار با درج در پرونده؛</p> <p>پ) تعلیق مجوز عملیات بازارگردانی بازارگردان در مورد اوراق بهادار مربوطه برای مدت معین؛</p> <p>ت) جریمه نقدی با رعایت آئین نامه اجرایی ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید؛</p> <p>ث) لغو مجوز عملیات بازارگردانی بازارگردان در مورد اوراق بهادار مربوطه یا سایر اوراق بهادار؛</p>	<p>حذف</p>

ج) لغو تمام یا بخشی از امتیازات از جمله معافیت‌های پرداخت کارمزد که به دلیل انجام فعالیت بازارگردانی، به بازارگردان تعلق گرفته است برای مدت معین در مورد اوراق بهادار مربوطه؛

چ) تعلیق مجوز فعالیت بازارگردان برای مدت معین؛

ح) لغو مجوز فعالیت بازارگردانی؛

تبصره ۱ :-

در صورت نقض مفاد این دستورالعمل یا عدم ایفای تعهدات، مرجع رسیدگی می‌تواند مدیرعامل یا اعضای هیأت مدیره بازارگردان یا ارکان صندوق‌های سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی را به یک یا چند مجازات زیر محکوم نماید:

الف) تذکر؛

ب) اخطار با درج در پرونده؛

پ) محرومیت از تصدی سمت در تمام یا برخی از نهادهای مالی بای مدت معین؛

ت) سلب صلاحیت از ادامه تصدی سمت مطابق با آیین نامه ماده ۱۳ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید؛

ث) جریمه نقدی مطابق با آیین نامه اجرایی ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید.

تبصره ۲ :-

در صورتی که در فعالیت بازارگردان ظن دستکاری قیمت یا استفاده از اطلاعات نهانی وجود داشته باشد، بورس می‌تواند عملیات بازارگردانی را حداکثر به مدت ۵ روز کاری متوقف نماید. توقف عملیات بازارگردان، بیش از ۵ روز صرفاً با موافقت معاونت نظارت بر بورس‌های سازمان، امکان پذیر است. بورس موظف است یک روز کاری پیش از توقف عملیات بازارگردانی، موضوع را در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر نموده و موضوع تخلف را با قید فوریت به مرجع رسیدگی به تخلفات

تبصره ۱ : حذف

تبصره ۲ : بدون تغییر

	اعلام و مرجع مزبور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی مقتضی را صادر نماید.	
<p>بورس بر چگونگی انجام وظایف بازارگردان و همچنین رعایت شرایط و وظایف در نظر گرفته شده در این دستورالعمل نظارت داشته و موظف است عدم رعایت قوانین و مقررات را به مرجع رسیدگی به تخلفات گزارش نماید.</p> <p>تبصره :</p> <p>بورس موظف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ این دستورالعمل اقدامات لازم جهت بررسی لحظه ای و به هنگام داده‌های مربوط به سفارشات، معاملات و دارایی را به منظور نظارت سیستمی و لحظه ای بر حسن انجام وظایف بازارگردانی پیاده‌سازی نماید و آن را مبنای ارزیابی به منظور تصمیم‌گیری جهت رتبه بندی موضوع ماده ۲۶ این دستورالعمل قرار دهد. بورس موارد تخطی از مفاد این دستورالعمل را بصورت روزانه و خودکار به بازارگردان اعلام و مطابق مقررات با وی برخورد می نماید.</p>	<p>بورس بر چگونگی انجام وظایف بازارگردان و همچنین رعایت شرایط و وظایف در نظر گرفته شده در این دستورالعمل نظارت داشته و موظف است عدم رعایت قوانین و مقررات را به مرجع رسیدگی به تخلفات گزارش نماید.</p> <p>تبصره :</p> <p>بورس موظف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ این دستورالعمل اقدامات لازم جهت بررسی لحظه ای و به هنگام داده‌های مربوط به سفارشات، معاملات و دارایی را به منظور نظارت سیستمی و لحظه ای بر حسن انجام وظایف بازارگردانی پیاده‌سازی نماید و آن را مبنای ارزیابی به منظور تصمیم‌گیری جهت رتبه بندی موضوع ماده ۲۶ این دستورالعمل قرار دهد. بورس موارد تخطی از مفاد این دستورالعمل را بصورت روزانه و خودکار به بازارگردان اعلام و مطابق مقررات با وی برخورد می نماید. بورس باید در پایان هر هفته رتبه هر بازارگردان را در پایگاه اطلاع‌رسانی خود منتشر و به اطلاع عموم رساند :-</p>	ماده ۳۰

جدول تطبیقی «پیوست شماره ۱): ضوابط رتبه‌بندی بازارگردانان»

متن مصوبه		عناوین
بند ۱		بند ۱
<p>بازارگردانان به ترتیب از بیشترین تا کمترین امتیاز، در پنج رتبه از یک تا پنج طبقه‌بندی می‌شوند.</p> <p>امتیاز و رتبه بازارگردانان، براساس معیارهای جدول زیر تعیین می‌شود:</p>		بند ۲
جدول شماره ۱		
ردیف	معیار	ضریب
۱	رعایت دامنه مطنه قبل و بعد از انجام حداقل معاملات روزانه	۵۵
۲	عدم سفارش‌گذاری هم‌جهت با صف	۱۵
۳	رعایت نسبت سفارش‌های خرید و فروش قبل از انجام حداقل معاملات روزانه	۱۵
۴	رعایت نسبت سفارش‌های خرید و فروش بعد از انجام حداقل معاملات روزانه	۱۵
۵	لحاظ کردن میانگین نسبت حجم معاملات بازارگردان به حجم معاملات نماد (نرمال شده با روش ماکسی مین)*	۱۰
۶	لحاظ کردن نسبت تعداد روزهای انجام معامله توسط بازارگردان به کل روزهای معاملاتی نماد (نرمال شده با روش ماکسی مین)	۱۰
۷	لحاظ کردن کاهش امتیاز طبقات نقدشوندگی نمادهای بازارگردان (نرمال شده با روش ماکسی مین)	۱۰
۸	لحاظ کردن میانگین نسبت حجم معاملات بازارگردان در سمت خرید به حجم سفارشات خرید بازارگردان (نرمال شده با روش ماکسی مین)	۱۰
۹	لحاظ کردن میانگین نسبت حجم معاملات بازارگردان در سمت فروش به حجم سفارشات فروش بازارگردان (نرمال شده با روش ماکسی مین)	۱۰
۱۰	لحاظ نمودن میانگین روزانه حداکثر فاصله قیمت و NAV در خصوص صندوق‌های قابل معامله (نرمال شده با روش ماکسی مین)	معیار تشویقی در باره صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله ۱۰

* $(x - \min) / (\max - \min)$

تبصره: در خصوص صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله، معیار شماره ۱۰ به عنوان معیار تشویقی با ضریب ۱۰ لحاظ شده و ضریب معیارهای تشویقی ۵ تا ۹، ۲۰٪ کاهش یافته و معادل ۸ در نظر گرفته می‌شود.

امتیاز و رتبه معیارهای یادشده در جدول شماره یک (به جز معیار شماره ۲)، مطابق با جدول زیر تعیین می شود:

جدول شماره ۲			
امتیاز	معیارها به جز معیار ۲ (به درصد)		رتبه
	تا	برابر یا بزرگتر از	
۲۰	۱۰۰	۸۰	۱
۱۵	۸۰	۶۰	۲
۱۰	۶۰	۴۰	۳
۵	۴۰	۲۰	۴
۰	۲۰	۰	۵

بند ۳

تبصره ۵: در صورتی که بازارگردان، معیار عدم سفارش گذاری هم جهت با صف (معیار ۲) را به میزان بیش از ۲۰ درصد رعایت نکند، به شرح زیر امتیاز منفی لحاظ می شود:

جدول شماره ۳		
امتیاز	(معیار ۲) درصد	
	تا	برابر یا بزرگتر از
۲۰	۱	۰
۰	۲۰	۱
-۵	۴۰	۲۰
-۱۰	۶۰	۴۰
-۱۵	۸۰	۶۰
-۲۰	۱۰۰	۸۰

رتبه نهایی هر بازارگردان در هر نماد، پس از بررسی امتیاز وی براساس جدول زیر تعیین می شود:

جدول شماره ۴		
امتیاز بازارگردانی		رتبه
تا	از	
مازاد بر ۲۲۰۰		۱
۲۲۰۰	۱۸۰۱	۲

بند ۴

۱۸۰۰	۱۲۰۱	۳
۱۲۰۰	۶۰۱	۴
۶۰۰	۰	۵

تبصره ۱: چنانچه میزان رعایت معیار شماره یک از سوی بازارگردان در هر نماد، در کل دوره رسیدگی کمتر از ۱۰ درصد باشد، رتبه نهایی بازارگردان در آن نماد در هر صورت ۵ خواهد بود.

تبصره ۲: رتبه نهایی بازارگردان در هر نماد حداکثر می‌تواند یک رتبه بهتر از رتبه کسب‌شده در معیار شماره ۱ باشد.

بند ۵ مقاطع زمانی‌ای که بازارگردان در راستای اجرای ماده ۱۳ مکرر و تبصره ۲ ماده ۲۷ دستورالعمل اقدام می‌کند، جزء دوره زمانی بررسی عملکرد بازارگردان جهت امتیازدهی و رتبه‌بندی محسوب نمی‌شود.

به منظور محاسبه رتبه نهایی هر بازارگردان در هر بورس از میانگین موزون مطابق ترتیبات زیر استفاده می‌شود:

الف) محاسبه میانگین‌های وزنی امتیازهای بازارگردان در هر نماد براساس اوزان تعیین شده بر مبنای مؤلفه‌های زیر:

۱- میانگین ارزش دارایی بازارگردان در هر نماد طی دوره رسیدگی (میانگین ۱)

۲- ارزش حداقل معاملات روزانه بازارگردان در هر نماد براساس میانگین قیمت تعدیل شده (سود نقدی و افزایش سرمایه) طی دوره رسیدگی (میانگین ۲)

۳- میانگین ارزش شناوری هر نماد طی دوره رسیدگی (میانگین ۳)

بند ۶

ب) محاسبه امتیاز کل بازارگردان در هر بورس براساس رابطه زیر:

$$((\text{میانگین } ۳) \times ۱۰\%) + ((\text{میانگین } ۲) \times ۶۰\%) + ((\text{میانگین } ۱) \times ۳۰\%) = \text{امتیاز کل بازارگردان در هر بورس}$$

ج) تعیین رتبه نهایی هر بازارگردان در هر بورس پس از بررسی امتیاز محاسبه‌شده در بند ب و براساس جدول شماره ۴

تبصره ۵: استفاده از روش میانگین ساده به منظور محاسبه رتبه نهایی هر بازارگردان در هر بورس با تایید مدیریت نظارت بر بورس‌های سازمان، امکان‌پذیر است.

بند ۷ ضوابط رتبه‌بندی بازارگردانان (این پیوست)، به مدت ماه به صورت آزمایشی اجرا می‌شود. در پایان این مدت، بورس مکلف است نحوه محاسبه، اجرا، اعلام و دریافت بازخورد را با همکاری کانون‌ها به سازمان گزارش کند.